

D A C I A

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-68
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ținutului Timiș — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Exproprieri utile

Toate statele din lume au luat și iau măsuri pentru garantarea securității și a avutului cetățenilor cuprinși între limitele geografice ale neamului respectiv.

Aceste măsuri, sunt mai rigurose aplicate, acolo, unde se conturează liziera etnică între două țări și unde amestecul de neamuri diferite este mai mare.

Ca să ne mărginim la vecinii noștri, vom da câteva exemple edificatoare.

Jugoslavia, stat amic și aliat a expropriat pe o rază de 50 km. toate imobilele ce se însiră dealungul hotarului românesc, dela Dunăre până la „Piatra Trianon”, răscrucea dela Cenad, unde se întâlnesc cele trei granițe, românească, jugoslavă și maghiară. Această fâșie de pământ a fost complet colonizată cu foștii voluntari sârbi din regatul vechi, creindu-se pe seama lor o situație privilegiată, până când vor fi în stare să lucreze economic cu românii și șvabii din voivodină.

În Ungaria legi speciale asigură trecerea tuturor bunurilor în posesiunea statului, dacă acelea ar fi scoase la vânzare. O expropriere propriu zisă nu s'a făcut, dar orice imobil din satele românești de pe pusta maghiară, pământ sau casă, nu poate fi vândut altor români.

Bulgarii nici măcar nu și-au mai luat oboseala ca să se pună la adăpostul unor legi protecționiste. Au intrat deadreptul în proprietatea privată.

Față de această stare de lucruri, ce am făcut noi?

Nimic. Sau aproape nimic.

Cam târziu, totuși ne-am trezit. Monitorul Oficial din 3 August a. c. publică decretul regal prin care se prevede crearea unor zone militare dealungul frontierelor.

Până la aplicarea legii de expropriere, s'au luat unele măsuri cu caracter provizoriu. Și anume: un control mai sever al populației și aprobarea prealabilă a ministerului de războiu pentru cei ce s'ar stabili în zonele militare.

Deși, în toate județele de frontieră populația românească este în majoritate absolută, propaganda străină a căutat să exploateze structura orașelor de pe frontiera de Vest. Ungaria în special, și-a formulat anumite pretențiuni și fiindcă pe cale normală nu puteau fi satisfăcute, tocmai pentru că românii formează majoritatea, a încercat să falsifice structura etnică prin imigrări de secui, dirijați spre frontieră cu sprijinul oficialității partidului maghiar din România.

Numai în Timișoara și în plasa Centrală au fost colonizați după Unire peste zece mii de secui.

Partidele politice românești în cartel cu cel maghiar, au tolerat această tactică penetrare de servitoare și birigi, încât după douăzeci de ani, au ajuns la o surprinzătoare constatare: Ungurii se înmulțesc pe capete în Banat, unde numărul lor a fost aproape inexistent.

Legea zonelor militare va pune capăt acestor surprize. Dar măsurile nu trebuie să se oprească aci. Toți oaspeții nepoftiți să fie îndrumați pe la vetrele lor.

În aceste condițiuni, măsurile luate își vor produce eficacitatea, iar exproprierile ce se preconizează, vor putea deveni utile.

Nu suntem împotriva nimănui, dar apărarea granițelor noastre avea nevoie de acțiune corectivă.

ROMULUS P. ROȘU

Nu va fi războiul

au declarat corespondenții marelui ziar englez „Daily Express“

O anchetă făcută în marile capitale europene

LONDRA, 8. — „DAILY EXPRESS“ PUBLICĂ REZULTATUL UNEI ANCHETE PE CARE A FĂCUT-O ACEST ZIAR, PE LANGĂ PRINCIPALII EI CORESPONDENȚI DIN STRĂINĂȚATE, ASUPRA CHESTIUNII DE A SE

ȘTI DACĂ RĂZBOIUL VA ISBUCNI CHIAR ÎN ANUL ACESTA.

CU EXCEPȚIA A DOI DINTRE EI, CORESPONDENȚII AU RĂSPUNS CĂ NU VA FI RĂZBOIUL ANUL ACESTA. ESTE SEMNIFICATIV

FAPTUL CĂ, CORESPONDENȚII ZIARULUI LA BERLIN, CEI DOI CORESPONDENȚI DELA PARIS CĂ ȘI CORESPONDENȚII DELA VARȘOVIA, AU FOST PRINTRE CEI CARE S'AU DECLARAT PENTRU PACE.

Alianța militară italo-germano-japonză

Consiliu de cabinet restrâns la Tokio

Punctul de vedere al militarilor, cu toată opunerea primului ministru, a biruit

Tokio, 8 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas” arată că Marți dimineață s'a întrunit consiliul de cabinet restrâns, compus din primul ministru și din miniștri de externe, finanțe, războiu și marină, pentru a lua hotărâri asupra politicii japoneze față de noua situație din Europa.

Reuniunea aceasta a fost hotărâită în urma cererii generalului Itagaki ministrul de războiu. Acesta a convocat în cursul dimineții de azi, pe directorii departamentului său, la o consfătuire. Cei de față au luat o atitudine definitivă în ce privește punctul de vedere al armatei în această chestiune. Este vorba de o poziție identică aceleia luate la 3 August de — cei trei mari șefi ai armatei —, adică generalul principe Kanin, șeful sta-

tului major general, generalul Itagaki și locotenent-generalul Mishio, inspectorul general al educației militare.

Se amintește că armata a cerut luarea imediată în discuția cabinetului restrâns, a atitudinii pe care a adoptat-o ea în favoarea unei alianțe militare cu Germania și Italia, în urma reuniunii celor trei mari generali.

Primul ministru ar fi referat să urmeze altă procedură și să convoace un consiliu de miniștri plenar, dar insistențele conducătorilor armatei l-au determinat în cele din urmă să adopte punctul de vedere al acestora.

CUM S'A AJUNS LA CONFERINȚA INTERMINISTERIALĂ

Tokio, 8 (Rador). — Havas transmite: Vizita pe care Itagaki, ministrul de

război a făcut-o Duminecă seară Președintelui consiliului de miniștri al Japoniei, durat dela ora 22 până la miezul nopții. Această intrevvedere nefiind prevăzută a provocat viu interes în toate cercurile politice. O versiune arată că Itagaki, ar fi expus primului ministru, punctul de vedere al armatei despre situația din Europa și că „în această privință ar fi formulat importante recomandări”

O altă versiune afirmă că Itagaki ar fi declarat lui Hiranuma că: „în conformitate cu cele discutate recent în conferința reprezentanților armatei japoneze, ar fi necesară convocarea unei conferințe interministeriale pentru a decide despre politica pe care Japonia urmează să o adopte față de situația politică europeană.”

O mândră operă constructivă românească:

Linia Ilva-Mică—Vatra Dornei

Inspecțiile dlui ing. Ion Macovei, directorul general al C. F. R.

București, 8. (SIR.) În zilele de 4 și 5 August dl. ing. Ion Macovei, directorul general al CFR., însoțit de principalii săi colaboratori, a făcut o inspecție amănunțită pe întreg traseul liniei Ilva-mică—Vatra Dornei luând ultimele măsuri pentru completarea toaletei acestei mândre opere constructive românești și luând măsuri pentru extinderea mijloacelor de comunicație între Ardeal, Bucovina și regiunile din Nord-estul țării, prin liniile în continuare Vatra Dornei, Dărmănești și Ilva-mică—Dej.

S'a stabilit felul lucrărilor de executat pentru ca debitul acestor legături transver-

sale să fie constant pe tot parcursul liniei, indicând sporirile de stațiuni și fracțiilor de linii, unde șinele sunt slabe. În același timp, în urma constatărilor făcute la fața locului, dl. director general Macovei a mai hotărât înmulțirea numărului de trenuri pe această linie, precum și sporirea vitezei de circulație.

În continuare, dl. ing. Macovei a inspectat lucrările noiei linii Ilva—Vișeu, menite a face legătură liniilor din Nordul Ardealului cu Maramureșul și a se evita situațiile imposibile cari chiar recent, ne-au ereiat atâtea dificultăți, când Cehoslovacia împărțită, linia de Sighet—Halmei a fost întreruptă, iar Maramureșul rămânând izolat și

în neputința de a fi alimentat decât cu mari dificultăți.

Lucrările continuă și sunt în executare încă cca 8 km., atât dinspre Ilva cât și dinspre Vișeu. Lucrările vor fi terminate în toamna anului acestuia. Ele sunt foarte dificile, având de înfruntat imense obstacole. Se vor construi două mari tunele, precum și o serie de poduri și viaducte.

Cu prilejul vizitei sale, dl. ing. Macovei și-a exprimat deplina mulțumire pentru chipul cum sunt conduse aceste lucrări, dând nouă îndrumări și îndemnuri acelor ce luptă atât de greu cu obstacolele naturii, pentru a deschide noi drumuri dezvoltării economice a României întregite.

ULTIMA ORA

Nori negri de asupra oraşului Liber

Polonia a adresat un ultimatum guvernului din Danzig?

O notă oficială poloneză cu privire la organele executive vamale

DANZIG, 8. „D. N. B.” transmite următorul comunicat:

Se anunță din sursă demnă de încredere că Sâmbătă dimineața dl. Chodaki, reprezentantul diplomatic al Poloniei, a voit să comunice într-o formă neobișnuită și intempestivă, întâi prin telefon și apoi în scris, guvernului din Danzig, un svon după care organele executive ale administrației vamale din Danzig ar avea de gând să se opună, cu începere de la 6 August, la ora 7 dimineața, la exercitarea controlului de către o parte din funcționarii vamali polonezi.

Cercurile oficiale danzigheze au fost surprinse nu numai de forma neobișnuită a acestei comunicări ci și de conținutul acestui svon, care nu ajunsese încă la cunoștința guvernului din Danzig. Cu atât mai mult era uimit guvernul din Danzig de concluziile trase de polonezi și de cererea făcută pe baza unui svon incontrolabil.

Cererea în scris poloneză, cu privire la acest svon, era prezentată sub o formă ultimativă, neobișnuită în relațiile diplomatice, ea conținând între altele și o amenințare cu represalii imediate.

Guvernul din Danzig nu putea răspunde imediat la această notă deoarece:

1. Svonul în chestiune se dovedea lipsit de temel.
2. Tonul notei era socotit nepotrivit.
3. Guvernul din Danzig crede, în principiu, că nu este cazul să țină seamă de termenul fixat de polonezi, cu atât mai mult cu cât el este însoțit de amenințări.

Se afirmă că cererile danzigheze impută toată această afacere unei propagande intenționate, menite să creeze o stare de panică, și încercări de a se scoate guvernul din Danzig din calmul său.

Strang s'a urcat imediat pe bordul altui avion și a plecat la Londra. El a refuzat să facă orice fel de declarații ziariștilor, cari îl așteptau la aerodrom.

Misterul întoarcerii în Anglia

a trimisului extraordinar englez dela Moscova

Riga, 8 (Rador). — Dl. William Strang, trimis extraordinar al Marelui Britanii la Moscova, care a părăsit azi dimineața capitala Rusiei, a sosit, tot în cursul dimineții, cu avionul, la Riga. Dl.

Strang s'a urcat imediat pe bordul altui avion și a plecat la Londra. El a refuzat să facă orice fel de declarații ziariștilor, cari îl așteptau la aerodrom.

„Heil Hitler!”

și o svastică pe monumentul marinarilor englezi din Plymouth

LONDRA, 8. (Rador.) Paznicii monumentului ridicat la Plymouth, în onoarea marinarilor englezi, au observat azi dimineață, că un necunoscut zugrăvisse peste noapte, pe monument, o svastică, scriind dedesubt: Heil Hitler!

S'a deschis o anchetă, pentru descoperirea profanatorului.

Un depozit de muniții din Istanbul aruncat în aer

ISTANBUL, 8. Un depozit de muniții turcești, din apropiere de Istanbul a sărit în aer azi dimineață la ora 4. După un ceas dela prima detonătură exploziile continuau să se audă încă pe o rază întinsă. Până acum nu s'a dat publicității niciun comunicat oficial.

Nu se cunoaște deci, numărul victimelor, nici întinderea pagubelor.

Inspector vamal polon condamnat la închisoare pentru insultarea d-lor Hitler și Goebbels

Danzig, 8. — Inspectorul vamal polon Lipinski, care a fost arestat acum vreo patru săptămâni pentru insulte la adresa d-lor Hitler și Goebbels, a fost azi condamnat la un an și jumătate închisoare. Se știe că Lipinski fusese arestat sub acuzația de spionaj și de încercare de a răpi doi membri ai detașamentelor de asalt.

Discursul mareșalului Smigly-Rydz dela Cracovia a fost ferm dar măsurat

Comentariile presei franceze și engleze

Varșovia, 8. (Rador.) La Cracovia Mareșalul Smigly Rydz a pronunțat Duminică un important discurs, vorbind în fața participanților la sărbătorirea aniversării marșului legionarilor Mareșalului Piłsudski.

La violență, a spus mareșalul, nu există decât un răspuns: forța și violența.

Danzigul înseamnă pentru Polonia plămânil viței sale economice. Polonia și-a precizat punctul său de vedere, în mod definitiv, fără posibilitate de echivoc. Noi ne iubim țara noastră, la fel cum și alții și-o iubesc pe a lor.

COMENTARIILE PRESEI FRANCEZE

Paris, 8. (Rador.) Toate ziarurile apărute Luni comentează pe larg discursul mareșalului Smigly Rydz.

„Le Petit Journal” scrie: După acest discurs, acum când se cunoaște încrederea pe care imensa majoritate a poporului polon o are în el, ar fi un act nesăbuit din partea Germanilor să sperie vreun moment că rezistența Poloniei ar slăbi, chiar dacă ceea ce nu este cazul, ea ar trebui să se aplece singură.

„Le Figaro”, într'un articol semnat de Lucien Romier, scrie: foarte ferme, cuvintele mareșalului polon par să fie totuși măsurate cu multă îngrijire.

„Le Petit Parisien” afirmă: În discursul său, mareșalul s'a ferit să intre în detalii asupra ultimelor note și polemici dintre Polonia și Danzig. De aceea chiar, așuzia sa la Danzig are și mai multă greutate. Polonia nu este dispusă să se plece în fața amenințărilor.

„L'Epoque” scrie: Cancelarul Hitler are

acum cuvântul. Noi dorim ca el să fi înțeles avertismentul mareșalului Smigly Rydz. Ar fi temerar din partea Germaniei să riște să facă război.

„L'Ordre”, într'un articol al lui Pertinax, relevă: Opinia publică franceză și britanică a ratificat acordul încheiat cu Polonia. Ea a înțeles că dela 15 Martie încoaace nici o coaliție nu ar fi în stare să țină piept cancelarului Hitler dacă, în ceea ce o privește, ea nu ar fi fost dispusă să nu mai tolereze nu o agresiune, ci chiar amenințarea de agresiune. Pierderea de poziții ar pregăti pierderea luptelor. Prin minarea drepturilor polone la Danzig Germania vizează independența polonă. Conflictul dela Danzig nu este de ordin economic, dar nici de ordin rasial. Este vorba de a se ști dacă Germania tinde la dominația Europei.

CE SCRIE PRESA ENGLEZA

Londra, 8. (Rador.) Presa britanică de Luni se declară satisfăcută de cuvântarea fermă, dar totodată moderată a mareșalului, cu atât mai mult cu cât sfârșitul săptămânii trecute a înregistrat o încordare importantă în chestiunea Danzig, iar situația a fost salvată, în mod provizoriu, tocmai prin fermitatea și moderația polonă.

Ziarul „Times” scrie: dacă situația este serioasă — și nimeni nu poate s'o conteste — răspunderea nu trebuie să fie desigur atribuită Poloniei. În aceste condiții este extrem de important ca Polonii să dea dovadă de aceea disciplină, sânge rece și hotărâre, ce s'a constatat în cursul ceremoniei dela Cracovia.

De Duminică până Marți

IN CAZ DE RĂZBOI, AUSTRALIA VA FI LANGĂ ANGLIA

Melbourne, 8 (Rador). — Dacă Marea Britanie va fi atrasă în războiu, din cauza politicii pe care o duce actualmente Australia va face cauză comună cu ea — a declarat primul ministru al Australiei.

Această precizare a fost făcută în legătură cu informația unui ziar german care a susținut că în caz de război Australia ar dori să rămână neutră.

SIAMUL ADERĂ LA PACTUL ANTICOMINTERN?

Londra, 8 (Rador). — Ziarele publice știrea că Siamul ar avea intenția să adere la pactul anticomunist.

343 ORE FARA ESCALA CU UN AVION USOR

Newyork, 8 (Rador). — Aviatorii americani frații Hunter și Humphrey Moody au aterizat Luni la ora 4.46 dimineața, după un sbor neîntrerupt de 343 ore și 46 minute. Frații Moody au fost forțați să aterizeze din cauza furtunii. Ei au bătut recordul de sbor fără escală cu alimentare în zbor al avioanelor ușoare. Vechiul record a fost 216 ore.

TRAVERSAREA AERIANA A ATLANTICULUI CU HIDROAVIOANE

Londra, 8 (Rador). — „American Clipper” a sosit ieri la Southampton în prima traversare cu călători a Oceanului Atlantic. Hidroavionul a stabilit cu acest prilej un record pentru traversarea Atlanticului cu călători, străbătând distanța Newyork—Southampton în 24 de ore și distanța Botwood—Foynes în 11 ore și 30 de minute. Recordul precedent a fost 28 ore pe distanța Newyork—Paris.

Hidroavionul englez „Caribou” a sosit în portul Washington Duminică la ora 21.27, ora locală, amerizând în bune condițiuni.

SEVERA CONDAMNARE A ASASINILOR ȘEFULUI POLIȚIEI MILITARE SPANIOLE

Madrid, 8 (Rador). — Asasinii maiorului Gabaldon, șeful detașamentului poliției militare, omorât acum două zile între Madrid și Talavera, au fost judecați de tribunalul special. Sâmbătă au fost executați prin împușcare 53 dintre cei condamnați. Alți 7 urmau să fie executați în zorii zilei, la ora 3.

Severitatea verdictului se explică prin dorința autorităților de a nu se mai repeta asemenea atentate criminale.

D. CHAMBERLAIN A PLECAT ÎN CONCEDIU

Londra, 8 (Rador). — Primministrul Chamberlain și d-na au plecat Duminică seara în Scoția. La sfârșitul lunii, d Chamberlain va reveni pentru câteva zile în capitală, urmând să plece apoi la Balmoral unde va fi oaspetele regelui și reginei.

La jumătatea lunii Septembrie, când încep consiliile de miniștri regulate, primul ministru se înapoiază definitiv la Londra.

MEETINGUL DE AVIAȚIE DELA BALCIC

București 8 (SIR.) — Duminică s'a desfășurat la Balcic un meeting de aviație organizat de Arpa obținând un desăvârșit succes. „Escadrila roșie”, pilotată de virtuozii Gherasim, Max Manolescu și Burileanu, a executat sboruri în formațiune figuri acrobatice, vânătoare de balonase etc. Apoi vilegiaturistii au făcut sboruri de agrement, îmbrăcați ca la plajă. Tot ieri a sosit la Balcic caravana aviatice de șase avioane a Arpei.